

jeg og gjentager derfor mange af de Meddelelser, der ere gjorte os fra Krigsbestyrelsens, fra Administrationens Side, at jeg tillader mig at stemple adskillige af dem som fornem, overlegen Sagskundskab, der ikke staar sin Prøve, naar det kommer til Stykket. Med Hensyn til Udtrykket „utidigt Kniberi“, som den høitærede Krigsminister brugte, vil jeg gjøre opmærksom paa, at Rigsdagen, der blev valgt efter Grundloven af 1849, kun virkede i de første fem Aar, fra 1850 til 1855. Den 2den Oktbr. 1855 blev Bestyrelsen af alt, hvad der vedrørte Krigsministeriet og Marineministeriet, i det Hæle taget Hørlytrelsen, taget fra Rigsdagen og lagt over i Rigsraadet. Det daværende herskende Parti — man maatte ikke kalde det et Parti; nu vedkende de sig, at de ere de Nationalliberale, men dengang maatte man ikke bruge Ordet „de Nationalliberale“, thi de prætenderede at være hele Landet — dette Parti, der herskede paa den Tid, satte igjennem, at Sagerne bleve tagne ud af Rigsdagens Haand og viste over i Rigsraadet. Fra 1855 til 1863, ja, noget derefter, altsaa i Tiden omtrent fra 1855 til 1866, da vi fik den nye Forsfatning, i den Tid have Krigsbestyrelsens Bevillinger ligget ikke blot i det nationalliberale Partis Haand, men i en Forstærkning af Alt, hvad der hed de høiere Stillede her i Landet, og i den Forsamling, som der da var Tale om, var der af dem, der kaldes Venstremænd, en 6-8 Stykker i det Høieste. Naar man derfor paa Møder vil udtale en Bestyrelse om utidigt Kniberi i Henseende til Hørbestillinger, skal det vides, hvor Ansvaret ligger. Det var ikke Rigsdagen, det dengang kom an paa, det var den Forsamling, der blev valgt paa en saadan Maade. Oppe i Krigsministeriet vil man altsaa kunne finde den Betænkning eller den Forestilling, som Vedkommende, der var udsendt for at undersøge Vaabnene dengang, har afgivet i Krigsministeriet, og i Genhold til hvilken den Betænkning er afgiven med Erklæring, som om Danmark var i Besiddelse af det bedste Vaaben, før Krigen udbrød. Det er Kjendsgjæringer, som ikke staa til at rokke. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds bebreidede Høire — lad os sige det rent ud, det vil ikke blive taget ilde op, jeg respekterer Høire ligesaa meget som Venstre, naar det holder sig indenfor Grundloven — det ærede Medlem bebreidede Høire, at det ikke var gaaet saa let til de tænkte Tal, hvortil de daværende Hørudgifter beløb sig. Der vil jeg gjøre opmærksom paa, at de daværende Hørudgifter maatte dengang kunne regnes, og naar der blev sagt bestemte Tal — det var ikke tænkte Tal, men et bestemt Tal, 200,000 Kr. mere end de hidtilværende Udgifter —, saa er det at sige: „tænkte Tal“ kun en Talemaade. Det var et bestemt Tal, og jeg vil sige de Herrer, som nu staa og tvistes om Talstørrelserne, at de vilde være aldeles befriede fra disse Kvistigheder om Tal-

størrelser, hvis de vare gaaede ind paa det Forslag, jeg havde stillet; en loyal Krigsbestyrelse vilde selvfølgelig ikke have taget Mere, end der var bevilget. Derfor har jeg sagt, at det hviler paa en hul Grund, naar Officerer nu reise omkring i Landet og tale om Krigsvæsenet, og man saa siger: Ingen Tale om Politik. Jeg har aldrig nogensinde hørt, at et Land kan styres alene ved Krigsvæsen. Naar man ikke tager Statens hele politiske Stilling med ind under Betragtningen, saa er det den mærkværdigste Ting, og saa er det den mærkværdigste Ting at sige: Vi ville ikke have nogen politisk Forhandling, vi tale kun om Forsvarsvæsenet. Jeg siger: Forsvarsvæsenet maa paa det Allernæreste være knyttet til Landets politiske Stilling. Men nu har vedkommende Styrelse, som havde Magten ihænde, i Løbet af en Menneskealder, fra den Tid, da Danmark kunde blotere de tydske Havne, bragt det dertil, at Danmark ingen Magt har paa Søen, og at Danmark, som dengang baade havde Havne og Fæstninger, nu ikke har en eneste. Grunden til, at der skal være Fæstning her ved Kjøbenhavn, er ikke, at Kjøbenhavn egner sig dertil, men at Alting er samlet herovre; Kjøbenhavn skal befæstes ikke af militære Hensyn, men af politiske Hensyn; derfor, som sagt, skal dette i og for sig umulige Punkt befæstes. Det var de Bemærkninger, jeg vilde gjøre overfor den høitærede Krigsminister. Dernæst kommer jeg til at gjøre en Bemærkning til det, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) udtalte igaar netop med Hensyn til disse Beregninger. Det ærede Medlem yttrede overfor det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojfen), at hans Beregninger kunde man selvfølgelig ikke tillægge fuld Paalidelighed, fordi han ikke kunde se upartist paa Sagen. Faldt Ordene ikke saaledes? (Pause). Maa jeg høre en Betrættelse paa, om de ikke faldt omtrent saaledes, thi de foreligge endnu ikke trykte i Tidenden (Th. Nielsen: Jo). Naar jeg nu altsaa gaar ud herfra, saa vil jeg, uden i mindste Maade at ville fornærme Noget, spørge, om man da ikke ogsaa fra den anden Side, naar der stilles andre Beregninger op, har Lov til at sige: disse Beregninger kunne ikke tillægges fuldstændig Upartisthed? Jeg tillod mig igaar at fremkomme med mine Ytringer om de Beregninger, som vare fremkomne i Betænkningen, netop for at vise, at det at grunde en politisk Agitation paa saadanne Beregninger som dem, der vare opstillede i Finansudvalgets Betænkning iaar, forekom mig at være det allermeest forfæstelige Grundlag for en Valgbewægelse. Skulde jeg sige Noget om disse Beregninger, der jo egentlig slet ikke eller ialtsald ikke paa denne Maade høre hjemme i Betænkningen, saa vilde jeg sige, at man kunde fristes til at opstille en Regneopgave til den, som ikke blot ved Addition, men ogsaa ved Subreption — jeg siger ikke Subtraktion, men